

Wydawanie zezwoleń na zastosowanie nieekologicznego (konwencjonalnego) materiału przeznaczanego do reprodukcji roślin w rolnictwie ekologicznym, w tym materiału siewnego, nasion i wegetatywnego materiału nasadzeniowego

PODSTAWA PRAWNA:

Aktami prawnymi regulującymi wydawanie zezwoleń na zastosowanie w rolnictwie ekologicznym materiału konwencjonalnego są w szczególności:

- 1) ustawa z 29 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej,
- 2) ustawa z 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie,
- 3) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007,
- 4) ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

SPOSÓB ZAŁATWIENIA SPRAWY:

Wniosek o wydanie zezwolenia na zastosowanie nieekologicznego materiału przeznaczanego do reprodukcji roślin w rolnictwie ekologicznym składa się do **wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa właściwego terytorialnie ze względu na adres siedziby prowadzenia działalności albo adres zamieszkania jeżeli wnioskodawca wskaże ten adres jako miejsce prowadzenia działalności w zakresie produkcji ekologicznej.**

Przedmiot wniosku o wydanie powyższego zezwolenia mogą stanowić:

- a) **materiał siewny** gatunków wymienionych w [Obwieszczeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 9 września 2021 r. w sprawie wykazu gatunków roślin, których odmiany podlegają rejestracji oraz których materiał siewny może być wytwarzany, oceniany i kontrolowany](#),
- b) **nasiona lub wegetatywny materiał nasadzeniowy** gatunków nieobjętych przepisami o nasiennictwie, **w tym grzybnia**.

Zgodnie z załącznikiem II część I rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848:

- a) zezwolenia udziela się indywidualnym użytkownikom jednorazowo na jeden sezon,
- b) zezwolenie należy uzyskać **przed siewem lub sadzeniem**.

Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa prowadzi i aktualizuje „**Wykaz ekologicznego lub z konwersji materiału przeznaczanego do reprodukcji roślin.**” Wykaz jest dostępny pod adresem: <https://www.gov.pl/web/piorin/wykaz>

Zezwolenie może zostać udzielone pod warunkiem, że:

- c) w Wykazie wymienionym wyżej nie jest zarejestrowany materiał siewny odmiany będącej przedmiotem wniosku, albo żadnej **odmiany alternatywnej** tego gatunku,
- d) w przypadku nasion i wegetatywnego materiału nasadzeniowego gatunków nieobjętych przepisami o nasiennictwie, w Wykazie nie jest zarejestrowany wnioskowany gatunek lub rodzaj tego materiału,
- e) materiał siewny odmiany, który chce nabyć wnioskodawca nie został zarejestrowany w Wykazie i jest on w stanie udowodnić, że materiał siewny żadnej **odmiany alternatywnej** zarejestrowanej w Wykazie nie jest odpowiedni, a udzielenie zezwolenia na użycie konwencjonalnego materiału siewnego wnioskowanej odmiany ma duże znaczenie, zwłaszcza pod względem warunków agronomicznych i glebowo – klimatycznych oraz niezbędnych właściwości technologicznych, pozwalających na uzyskanie planowanej produkcji,
- f) wnioskodawca oświadczył, że dostawca materiału zarejestrowanego w Wykazie i będącego przedmiotem wniosku nie jest w stanie dostarczyć tego materiału przed planowanym terminem siewu lub sadzenia,
- g) mieszanka nasienna o wskazanym we wniosku typie użytkowania i przeznaczeniu nie jest zarejestrowana w Wykazie, przy czym należy brać pod uwagę podział mieszanek zgodnie z przepisami nasennymi na:
 - mieszanki pastewne na cele paszowe,
 - mieszanki pastewne na cele inne niż paszowe,
- h) mieszanka nasienna o określonym rodzaju i typie użytkowania widnieje w Wykazie, ale wnioskodawca wskaże dlaczego w/w mieszanka nie jest odpowiednia do produkcji w jego gospodarstwie,
- i) w wyjątkowych przypadkach, gdy wnioskodawca w sposób wiarygodny uzasadni, że materiał siewny zarejestrowany w Wykazie posiada znamiona produktu, który nie spełnia szczegółowych wymagań istotnych dla produkcji w jego gospodarstwie,
- j) jeśli uzasadnione jest stosowanie takiego materiału do badań, prób polowych wykonywanych na niewielką skalę, w celu zachowania odmian lub innowacji produktu, po udzieleniu zgody przez właściwy organ zainteresowanego państwa członkowskiego.

Pod pojęciem **odmiany alternatywnej**, należy rozumieć odmianę znajdującą się na liście odmian o zbliżonych właściwościach zalecanych do uprawy na obszarze, którego dotyczy wnioski. Lista zalecanych dla danego regionu odmian, w której jest możliwość znalezienia odmiany mogącej mieć status odmiany alternatywnej, dostępna jest na stronie internetowej Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych: https://coboru.gov.pl/pdo/rekomendacja_woj

Zastosowanie mieszanki z udziałem nasion nieekologicznych **musi być poprzedzone uzyskaniem zgody w odniesieniu do składnika stanowiącego nasiona nieekologiczne** – należy przedstawić skład procentowy mieszanki (dołączyć do wniosku kopię etykiety), w celu ustalenia ilości składników nieekologicznych, które zostaną wykorzystane w rolnictwie ekologicznym.

Zezwolenie nie może być udzielone, jeżeli z treści wniosku wynika, że:

- a) dotyczy on materiału, który **nie jest dopuszczony do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej**,
- b) dotyczy materiału siewnego, który **jest zarejestrowany i dostępny jako materiał ekologiczny lub w okresie konwersji**,
- c) dotyczy materiału siewnego odmiany innej niż zarejestrowana w Wykazie, która **nie wykazuje istotnych różnic w stosunku do materiału siewnego odmiany zarejestrowanej w Wykazie (odmiana alternatywna)**,
- d) dotyczy mieszanki innej niż zarejestrowana w Wykazie, której **skład nie wykazuje istotnych różnic w stosunku do mieszanki zarejestrowanej i jest możliwe uzupełnienie składu mieszanki zarejestrowanej w Wykazie pojedynczymi składnikami**; wówczas zezwolenie może być wydane na pojedyncze składniki (uzupełniające) chyba, że są one zarejestrowane w Wykazie,
- e) **jedynym uzasadnieniem wniosku jest cena** materiału zarejestrowanego w Wykazie jako materiału ekologicznego lub **odległość** od siedziby dostawcy tego materiału.
- f) został on złożony w terminie **niewuwzględniającym specyficznych wymagań wegetacyjnych gatunku lub odmiany** koniecznych do wydania plonu.

Zezwolenie wydaje się w drodze decyzji administracyjnej.

Nieuzupełnienie, pomimo pisemnego wezwania, **braków merytorycznych** (np. nazwy gatunku lub odmiany, planowanego terminu siewu, ilości materiału będącego przedmiotem wniosku, w przypadku mieszanki nasiennej - typu użytkowania i przeznaczenia) stanowi podstawę wydania decyzji o odmowie udzielenia zezwolenia.

W przypadku gdy wnioskodawca, pomimo pisemnego wezwania, nie uzupełnił **braków formalnych**, wniosek pozostawia się bez rozpoznania. Wnioskodawca może złożyć zażalenie w trybie art. 37 § 1 kpa.

Jeżeli wniosek został złożony **po terminie siewu lub sadzenia**, wydaje się decyzję o umorzeniu postępowania z uwagi na bezprzedmiotowość wniosku.

Od decyzji w sprawie wydania zezwolenia przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa za pośrednictwem Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy z 29 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej, produkcja ekologiczna podlega kontroli przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa na wniosek Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy z 29 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej, Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa przekazuje niezwłocznie kopię decyzji w sprawie wydania zezwolenia w rolnictwie ekologicznym jednostce certyfikującej obejmującej kontrolą urzędową producenta ekologicznego.

WYMAGANE DOKUMENTY:

Zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z 29 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej, wniosek o wydanie zezwolenia w rolnictwie ekologicznym składa się na formularzu udostępnionym na stronie internetowej administrowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Aktualny formularz można pobrać ze strony PIORIN:

<https://www.gov.pl/web/piorin/zezwozenie-na-material-nieekologiczny>

lub ze strony BIP WIORiN Katowice:

<https://www.gov.pl/web/wiorin-katowice/dzial-nadzoru-nasiennego3>

MATERIAŁ SIEWNY I WEGETATYWNY MATERIAŁ ROZMNOŻENIOWY Z JEDNOSTKI PRODUKCYJNEJ W TRAKCIE KONWERSJI NA PRODUKCJĘ EKOLOGICZNĄ:

Przejście z systemu konwencjonalnego na ekologiczny wiąże się z tzw. okresem konwersji czyli gospodarowaniem wg zasad rolnictwa ekologicznego pod nadzorem jednostki certyfikującej, bez prawa znakowania produktów jako ekologiczne. Okres konwersji ma się przyczynić do rozkładu pozostałości stosowanych uprzednio środków agrochemicznych i służyć osiągnięciu równowagi ekologicznej w gospodarstwie.

Zgodnie z załącznikiem II część I rozporządzenia 2018/848, w przypadku niedostępności na rynku ekologicznego materiału rozmnożeniowego roślin (w tym nasion), można stosować w rolnictwie ekologicznym materiał rozmnożeniowy roślin (w tym nasiona) w okresie konwersji. W przypadku, gdy materiał rozmnożeniowy roślin w okresie konwersji nie jest dostępny w wystarczającej ilości lub jakości, aby zaspokoić potrzeby podmiotu, wojewódzki inspektor ochrony i roślin i nasiennictwa może wydać decyzję zezwalającą na zastosowanie w rolnictwie ekologicznym materiału konwencjonalnego.

W JAKI SPOSÓB PRODUCENT MATERIAŁU EKOLOGICZNEGO LUB W OKRESIE KONWERSJI ZGŁASZA JEGO DOSTĘPNOŚĆ:

Aby móc zgłaszać swój materiał ekologiczny lub w okresie konwersji do wykazu zamieszczonego na stronie PIORIN, producent wypełnia i przesyła do Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa „**Formularz zgłoszeniowy ekologicznego lub w okresie konwersji materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin**”. Szczegółowe informacje można uzyskać pod adresem: <https://www.gov.pl/web/piorin/informacje-dla-podmiotow-produkujacych-material-siewny>.

MATERIAŁ EKOLOGICZNY LUB W OKRESIE KONWERSJI DOSTĘPNY W WYSTARCZAJĄCEJ ILOŚCI (BRAK ODSTĘPSTWA)

Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa prowadzi i co roku aktualizuje „**Wykaz ekologicznego lub w okresie konwersji materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, w odniesieniu do którego ustalono, że jest dostępny w wystarczającej ilości**”. Dla gatunków, podgatunków lub odmian zamieszczonych w tym wykazie nie wydaje się zezwoleń na zastosowanie w rolnictwie ekologicznym, chyba że uzasadnione jest zastosowanie takiego materiału do badań, prób polowych wykonywanych na niewielką skalę, w celu zachowania odmian lub na potrzeby innowacji produktowej, po udzieleniu zgody przez właściwy organ zainteresowanego państwa członkowskiego. Wykaz jest dostępny pod adresem: <https://www.gov.pl/web/piorin/wykaz-materiału-ekologicznego>.

INNE INFORMACJE:

Zgodnie z art. 11 rozporządzenia 2018/848, **GMO i produkty wytworzone przy użyciu GMO** nie są wykorzystywane w produkcji ekologicznej w żywności i paszy ani jako żywność, pasza, substancje pomocnicze w przetwórstwie, środki ochrony roślin, nawozy, środki poprawiające właściwości gleby, materiał przeznaczony do reprodukcji roślin, mikroorganizmy lub zwierzęta.

Zgodnie z załącznikiem II część I pkt 1.8.5.1 rozporządzenia 2018/848, można stosować w rolnictwie ekologicznym nieekologiczny materiał rozmnożeniowy roślin (w tym nasiona) pod warunkiem, **że nie jest on zaprawiany po zbiorach środkami ochrony roślin innymi niż dopuszczone do zaprawiania materiału rozmnożeniowego roślin zgodnie z art. 24 ust. 1 tego rozporządzenia**, chyba że chemiczne zaprawianie jest zalecane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/2031 do celów fitosanitarnych przez właściwe organy zainteresowanego państwa członkowskiego w odniesieniu do wszystkich odmian i materiału heterogenicznego danego gatunku na obszarze, na którym materiał rozmnożeniowy roślin ma być stosowany.

Wykaz środków ochrony roślin zakwalifikowanych do użycia w rolnictwie ekologicznym jest zamieszczony na stronie internetowej Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu:

<https://www.ior.poznan.pl/2240,wykaz-srodkow-ochrony-roslin>

*Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach
Dział Nadzoru Nasiennego
E-mail: dnn-katowice@piorin.gov.pl
Tel. (32) 35 12 431*